

NIEUWS WIELENWERK GROEP

de Vlinderberm Canterlân in 1990

"Bij ons op de buddleia zitten wel veertig vlinders, maar in de Vlinderberm zie ik nooit wat". Zo werd ik vorig jaar aangesproken door een inwoner van de Trynwâlden. Wat moet je daar nu op zeggen? Ik vroeg hem of hij wel eens was afgestapt van de fiets om de berm en de vlinders te bekijken. Dat bleek niet het geval te zijn. In het voorbijgaan zag hij slechts "een paar koolwitjes". Hij vertelde mij, dat er zes buddleias (vlinderstruiken) in zijn tuin stonden. Die naam vlinderstruik dragen ze niet voor niets. Vooral witjes en vossen kunnen er niet van afblijven. Dit zijn goede vliegers, die grote afstanden kunnen afleggen op zoek naar nectar. Of je met een buddleia in de tuin bijdraagt aan de instandhouding van vlinders, waag ik echter te betwijfelen. Dat neemt niet weg, dat het een goede manier is om dagvlinders in augustus te lokken en te bekijken. Voor het behoud van de vlinders is echter meer nodig.

In de Vlinderberm Canterlân tussen Gytsjerk en Miedum probeert de Wielenwerkgroep samen met de gemeenten Tytjerksteradiel en Leeuwarden hieraan bij te dragen door een natuurvriendelijk beheer van de berm. In 1989 is de Vlinderberm officieel geopend door wethouder Sibma van Tytjerksteradiel. Bepaalde delen van de berm worden voortaan slechts eens per twee jaar gemaaid, terwijl andere delen minimaal één keer per jaar worden gemaaid. Op deze wijze blijven er het gehele jaar door plekken aanwezig waar niet gemaaid wordt. Voor de dagvlinders, die hun eitjes leggen op grassen en brandnetels is dit van groot belang. De rupsen hebben er voldoende voedsel en kunnen na een eventuele verpoping rustig overwinteren. Dat is een grote verbetering, want met het maaien en het afvoeren van het maaisel sneuvelen talloze rupsen en poppen. Op het bloemrijke gedeelte langs de sloot, dat tweemaal per jaar gemaaid wordt, kunnen de vlinders enige tijd na de maaiperiode voor hun nectar terecht op de bloemen van biggekruid, herfstleeuwetand en rolklaver. Op de ruigere gedeelten bezoeken de vlinders vooral akkerdistel en harig wilgeroosje. Het natuurvriendelijke beheer is trouwens niet alleen goed voor dagvlinders, maar ook voor allerlei andere dieren en planten. Voor veel soorten fungeert een dergelijke berm in het ruilverkavelde agrarische landschap vaak als een laatste wijkplaats.

In 1990 heeft een ieder kunnen genieten van de wilde planten en een uitbundig vlinderleven in de berm. Vooral de "veldvlinders", die hun eitjes op grassen leggen en die je weinig in tuinen aantreft, hebben het bijzonder goed gedaan. Totaal zijn 17 soorten dagvlinders aangetroffen in de berm. Dit zijn vier soorten meer dan in 1989. Het massaal voorkomen eind juli van het zwartsprietdikkopje in de berm heeft zelfs landelijk de aandacht getrokken. Van dit kleine bruine opdondertje waren op het hoogtepunt eind juli, begin augustus vele honderden exemplaren aanwezig. Op herfstleeuwetand waren vooral de talrijke argusvlinders te zien. De mannetjes van deze vlinder hebben een eigen territorium, dat ze verdedigen tegen andere vlinders. Ze hadden in de vlinderberm in augustus hun handen vol, zoveel concurrenten waren er. De vele tientallen hooibeestjes, vaak aan te treffen op soorten klaver, vechten trouwens ook wat af. Ook sommige in onze omgeving wat zeldzamere soorten bezochten af en toe de Vlinderberm. Zo werd tijdens een vlinderexcursie in augustus het landkaartje gezien. Ook werd enkele malen de kleine vuurvlinder aangetroffen.

De fietsers konden genieten van de landschappelijke schoonheid van de ruige berm. Zij, die afstapten, konden bovendien met eigen ogen zien hoe de vlinders af en aan vlogen op de nectarplanten. Vooral de onvolprezen akkerdistel trok vele soorten vlinders aan. Dat toont weer eens hoe zo'n verguisde plant van bijzonder grote waarde kan zijn in de natuur.

De Vlinderberm ligt langs een natuurfietsroute, in druk uitgegeven door de Wielenwerkgroep. Deze is verkrijgbaar bij warenhuis Syperda te Gytsjerk of bij ondergetekende. De berm is opgenomen in een landelijk onderzoek van de Vlinderstichting. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Dick Goslinga, Lubbert Boersma en mijzelf. Wanneer u ons ziet lopen en u wilt wat weten of zien, schroom dan niet even af te stappen. U kunt ook meegaan op de jaarlijkse dagvlinderexcursie van de Wielenwerkgroep, dit jaar op zaterdag 27 juli (zie agenda)

foto Dick Goslinga

Weidevogelinventarisatie in de Binnemiede/Weeshuispolder in 1991

Sinds vorig jaar is de Binnemiede, een "ouderwets" graslandgebied ten westen van de Wielen, in beheer bij It Fryske Gea. De Wielenwerkgroep is hier blij mee. Tesamen met het aansluitend gedeelte van de Weeshuispolder omvat het reservaat nu ongeveer 170 ha weidevogelbroedgebied. Evenals in 1980/81

en 1986 voert de Wielenwerkgroep een inventarisatie uit van alle broedvogels volgens de zgn BMP-methode. De cijfers zijn van groot belang voor het beheer van deze gebieden. De steunleden van de Wielenwerkgroep worden via Twirre op de hoogte gesteld van de resultaten. Dan zullen we weten of de watersnip, de kempiaan en de gele kwikstaart nog steeds in het gebied broeden.

Freek Nijland, Canterlandseweg 18, 9061 CC Gytsjerk, tel. 05103-2736

VERANDERINGEN BIJ SOVON-FRIESLAND

Jaring Roosma is de nieuwe districtscoördinator van SOVON in Friesland. Vanwege drukke werkzaamheden heeft Ties van Valen het coördinatorschap neergelegd. Voor het broedvogelonderzoek naar bijzondere soorten en kolonievogels (BSP) is men bezig met een nieuwe opzet, waarbij Friesland is verdeeld in regio's, elk met een eigen regiocoördinator. Harm Schreurs blijft coördinator van het BSP voor niet-broedvogels. Twirre wenst SOVON-Friesland veel succes met haar aanpak van het systematisch vogelonderzoek in Friesland. Te hopen is, dat de "witte vlekken" op de inventarisatiekaart van Friesland ten aanzien van weidevogels en moerasvogels zullen verdwijnen.

de redactie
